

egy felséges példája — elismerése annak, hogy a mit a nemzet a protestáns egyházaknak ad, azt tulajdonképpen magának adja, azok erejének fokozásával a maga erejét gyarapítja.

De a mostani válságos helyzetet nem a kultusz kérdések idézték elő, hanem a nemzeti követelések. Ki tagadhatná, hogy ezeket évtizedek óta Apponyi hirdeti, ő tartja felszinen, ő tartja szemünk elé, mint egy nagy nemzeti jövőnek fényes álmoképeit. Ki tagadhatja, hogy annyi időn át éppen e nemzeti követelések miatt nem lehetett az aktív politika részese, hogy ezekért kellett annyi sok gunyt, kicsinylést, mellőzést, félreértést és rágalmat is elszenvednie?!

A parlamentarizmus elveiből folyó következtetés tehát az, hogy ha az ő nemzeti programjának megvalósulása teremtette az új helyzetet, az új helyzetben őt illesse a vezetés szerepe, hogy így az új helyzetért ő viselhesse a felelősséget is.

Annyira logikus ez, hogy szó sem férhet hozzá — *de ez az érv, mely Apponyit a politikai vezetés élére hívja, csak akkor állhat meg, ha az Apponyi nemzeti politikája most csakugyan s a maga teljességében megvalósul illetve e megvalósulás garanciái már most teljes mértékben megadatnak.*

Több lapban olvassuk, hogy Apponyi a legkevesebb vívmányával

akceptálható, mert benne egyéniségénél és politikai multjánál fogva a legtöbb garancia van arra nézve, hogy a nemzeti követelmények fokonként megvalósulni fognak. Ha az Apponyi miniszterelnökségének ez lesz az ára, akkor ez kegyetlenül megbosszulja magát Apponyin is, a nemzetben is. Ha Apponyi holmi minimumnak nevezett semmiségekkel jön, akkor a bécsi katonai reakció gondoskodni fog róla, hogy neki — éppen neki — többet ne is adjanak azután se, hogy így a nemzeti követelések bajnokát lejárassák — a nemzet előtt. És ez a lejárás nem is menne nehezen. Mert képzeljük el — bár rá gondolni is nyomasztó — hogy majd Apponyi mint miniszterelnök, mikor a Gotterhalte miatt zudul fel a nemzeti közvélemény, komoly képpel fogja magyarázni, hogy az milyen szép melódia; — ha az alföldi magyar fiút megbüntetik azért, mert nem németül jelentkezik, ő magyarázza majd, hogy a 67-iki törvény szellemével ez is összeegyeztethető — és a mikor a magyar vezénylői és szolgálati nyelvet követeljük, akkor előálljon azazal, hogy a célszerűség a német nyelv mellett szól és így tovább... Kétségbe kellene esni a hazafinak, ha Apponyival szemben kellene követelni a nemzet ama nagy jogait, melyekért ő küzdött az első harcvonalban. Pedig ez a helyzet elkérülhetlen folyománya lenne, ha ő most kevesebb feltétel mellett vállalná el az ügyek vezetését, mint a mennyi ki-

elégíthető biztosítékul tekinthető arra nézve, hogy a hadsereg magyar része ezután csakugyan nemzeti irányu lessz.

Apponyi tehát csak akkor jöhet, ha nem a legkevesebbet, hanem a legtöbbet hozza. Ha a válságos helyzet megoldásában a nemzetnek a kiegyezési törvényből folyó s különösen a hadseregére vonatkozó összes jogai nyílt kifejezésre jutnak, csak akkor jöjjön Apponyi s ekkor aztán csakis Apponyi jöjjön, mert az ő politikai multja csakugyan legnagyobb garancia arra, hogy a nemzetnek már most precizizozandó jogai a hadsereg egységét és harcképességét nem sértő módon lehető rövid idő alatt meg is valósulnak.

Nem az kell a nemzetnek, hogy Apponyi miniszterelnök legyen, hanem az, hogy a nemzet követeléseit diadalra juttassa. Az ő hivatása egy nagy eszménynek, a nemzeti jövő legnagyobb biztosítékának megvalósítása: — a nemzet és az uralkodója közötti legteljesebb harmónia létesítése. E pedig csak a nemzet igazainak érvényre emelésére történhet.

Mi itt a vidéken, a magunk provinciális naivságával még mindig tudunk hinni abban, hogy a többség és ellenzék hazafias egyetértése a mostani válságot korszakalkotó megoldáshoz juttatja, a békét nem csak a parlamentben, hanem a lelkekben, a közérzetben is helyreállítja és oly helyzetet teremt, melyben a nemzet jogai éles vonalakkal kialakulnak.

Adja Isten, hogy így legyen.

A három tót deák,

Írta: Széki Ákos.

Három nyurga suhanc mendegélt a holdvilágnál a messzeségbe vesző országúton. Ruhájukat kifordítva vették fel, hogy azoknak színe idő előtt el ne kopjék: boglya gyanánt emelkedő rőt hajuknak majdnem tövéből apró, annyi szemek kandikáltak elő, mintha, csak visszariadnának a körülöttük vezető szeplők sokaságtól, amelyek a tömpe orrokon szinte szikrázni látszottak a holdvilágban. A faji jelleg e nyilvánvaló jelei mellett talán mondani sem kell, Szvatopluk érdemes utódait tisztelhetjük a vándorokban, beesett gyomruk sűrű egymásutánban ismétlődő korgása pedig azt árulta el, hogy deákok.

Háromjuk között egy sem volt, aki legalább püspök nem akart lenni, de ezáltal egy tál lencséért kész örömmel odaadták volna apai, anyai jussokat is. Jó kedvük, amely annyiszor visszaverte az éhség támadásait most cserbenhagyta őket s komoran vonszolták odább lábukat. Egyszerre azonban reménykedve csilant fel szemük s úgy látszott hogy reményük ezuttal nem lesz csalóka tü-nemény, mert a hintó, amelynek robogását hallva úgy felvillanyozódtak, megállt mellettük. A bakról egy piros pozsgás, mosolygó szemű fiatal uri ember szólott alá?

— Kik vagytok? kérdé.

Mielőtt a vándorok szóhoz jutottak volna, gyomruk olyan hangon kezdett korogni, hogy a hintó elibe fogott sárkányok szinte megtorpantak.

— Ugy veszem észre, nálatok nagy bőjt van, mondá a fiatal ur szánakozva. Szerencsére van nálam némi-hideg sült, azonban az olyan kevés, hogy legfeljebb egyikőtöknek az éhét veszi el. Hanem tudjátok mit? azé legyen a sült, aki közületek a legszomorubb történetet tudja elmondani Jó lesz?

— Jó lesz, hagyták helyben a vándorok. Kezd hát Janó utasítá is rögtön a legfiatalabbat a két idősebb. Janó előlépett s elkezdé a történetet.

Dédapám abba a boldog Fehér vármegyébe járt arató társaival s ha jól lakhatott, messze földön nem volt olyan kaszás, mint ő. A legfényesebb, legpengőbb és legélesebb kaszája volt mindek között, amelyekkel valaha földet borotváltak s azt ő munka után úgy szokta vállain hordani, hogy félelmes volt látni, amint nyaka fölé kanyarodott. De ismerték, soha meg nem sérült.

Igen jó ember volt szegény, de a résszel soha sem elégedet meg, az egész termést akarta volna, mert szerinte inkább őt illetné, mint másokat s ilyenkor rendesen valami fehér lovat átkozott, azután elmerülve földre sötét fejjel elmélkedék magában, mert — azt mondják — igen sok esze volt.

Igy ballagott egyszer, jobban elmerülve gondolataiban, mint valaha, talán a hon visszafoglalásáról midőn egy vakand felturta magát előtte.

— Hah, te utamat állod! kiáltá felbőszülve, halj meg vakmerőségedért.

Szavait azonban feje már a földön végezte be, mert amint a vadonhoz kaszája nyelével mérgesen leütött, az éles kasza oly erővel csapódott nyakába, hogy feje abban a pillanatban lábaihoz esett. Képzeltető társainak csodálkozása, mikor szegény ősapámat fej nélkül, a szerencsétlenség fölött mintegy elbámulva ott állani látták, mert idő kellett hozzá, míg erős állásából a halál földre terithette.

Alig végező el Janó elbeszéléseit, társai tele torokból kacagni kezdtek, nehogy az övé legyen a sült. A nevetés a hintón ülőkre is elragadt, ur és kocsis együtt nevettek, csak Janó sirhatott volna porba esett pecsenyőjén. Végre elcsendesedtek és Gyuró kezdett mesélni.

— Én is dédapámról beszélek. Olyan erős ember volt, hogy közönségesen vasgyurónak hívták. Történt egykor, hogy nagy éhség volt a bérceken; boldog volt aki két hetenként egyszer jól lakhatott még boldogabb, aki meg nem halt örömeiben, hogy jól lakhatik.

Már csak néhány ember kongott a faluban, mint árnyékok jártak-keltek s takarékosan fogyasztották a morzsákat. De egyszerre nagy ünnep virradt a falura; egy gyermek valami elhagyott zugban

És ha így lesz, akkor azoknak is, akik eddig nem viseltettek bizalommal Apponyi iránt, el kell ismerniök, hogy eljött az ő ideje s meg kell neki adni az alkalmat arra, hogy az lehessen, a minnek a polgárok jelentékeny részének vonzalma eddig is nevezete, legyen: a nemzet vezére.

A király és a helyzet.

Saját tudósítónktól.

Budapest, aug. 11.

Politikai körökben néhány igen érdekes és állítólag illetékes helyről eredő epizódot kolportálnak mostanában a királynak a magyar politikai helyzetre vonatkozó megjegyzéseiről.

Ezekből registrálunk itt néhányat, úgy, miként tegnap este a klubban elmondani hallottuk:

Széll Kálmán lemondása után az osztrák politikai körök is mindenütt a magyar válsággal és annak következményeivel foglalkoztak. A legtöbben abban a véleményben voltak, hogy őfelsége, aki rendkívül szigorúan veszi a katonai dolgokat, módfelett bosszankodhat a magyar ellenzéknek az obstrukció alatt a hadsereggel szemben tanúsított viselkedéséért.

Egy cerele alkalmával őfelsége szóba hozta a magyar válságot és az obstrukciót, mire egy magasrangú tábornok legnagyobb aggodalmának adott kifejezést.

— Legyen nyugodt, kedves tábornagymom — szólta a király — a hadsereggel úgy vannak a politikusok, mint a férjek a szép asszonnyal, akinek sok

kell a háztartásra és a ruhára. — Valahányszor a számlát megpillantják haragsznak és zsörtölődnek, de azért ha az asszony rosszabb ételt tálalna az asztalra vagy szerényebb ruhát öltene: férjürem lenne az első, aki az ellen protestálna.

Egy más alkalommal a helyzetre előzva, így szólta állítólag a király:

— Mindig arra törekedtem, hogy soha Ausztria érdekében ne cselekedjek Magyarország ellen és viszont Magyarországon ne engedjek meg semmit Ausztria rovására. Ez ellen ezentul sem akarok véteni, annál kevésbé, mert hosszú élet küzdelmem legszebb jutalmát abban találnám, ha öreg napjaimban békés boldogulás utján látnám haladni országaimat.

A magyar politikai helyzetről a legrészletesebben informáltatta magát a király, sőt megparancsolta, hogy az országgyűlésről a legpontosabb kivonatokat készítsék el számára, s ne titkoljanak el előtte semmit se.

Igy értesült aztán arról, hogy a magyar ellenzék melegen óhajtana, ha a király a válságot Magyarországon intézné el.

És ő, megszakítva nyári üdülését, csakugyan Magyarországra jött, hogy a válságot mindnyájunk óhajtása szerint mielőbb elintézzé.

KÖZIGAZGATÁS.

A megyei közigazgatási bizottság ülése.

— aug. 12.

A vármegyei közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt 9 órától déli fél 1 óráig tartotta meg Puky Gyula főispán elnöklése alatt a havi ülését.

egy kenyéret talált s efeletti örömeben akkorát sivalkodott, hogy aki még élt a faluban összeszaladt.

A kenyéren rohani széttördelni, elkapkodni, megenni, sőt hogy ez megtörtént, elfeledni egy perc műve lett volna, ha a kenyér nem volt volna keményebb a sziklánál de így csak ujjaitak tördelték el rajta ahelyett, hogy a kenyéret tördelték volna s általános volt a szomorúság és az elkeseredés a hozzáférhetetlen kenyér felett. Végre dédapám előrántotta éles kuszuráját s a kenyéret csipejéhez szoritva, dühében oly hatalmasan vágott hozzá, hogy nem csak a kenyéret, hanem önmagát is ketté vágta derékban. Kézeltető a falu bámulata, midőn szegény öregemet a kenyérral együtt széthullani látták.

Gyuró végső szavai már iszonyu kacajba fultak; Petró, aki még hátra volt meséjével, még a földön is verte magát nevéttében. Végre azonban ő is kimosolyogta magát és hozzá kezdett mondókájához, nagy ravaszul bevezetve.

— Soha sem lehet előre itélni a dolgok felett. Janó és Gyuró történetei elég szomorúak, de az én dédapám esete sokkal szomorubb. Egy szenvedélye volt és ez okozta vesztét: borzasztóan szerette az aludt tejet. Megtörtént, hogy a holdvilágot a tóból aludt tej gyanánt akarta felkanalazni; már neki is esett olyan mohósággal, hogy a környékbeli magya-

rok között példabeszéddé vált; neki esik, mint a tót a holdvilágnak.

Részint a tóviz, részint a gúny, kijózanították egy kissé szenvedélyéből csapamat s megfogadta, hogy mérséli magát. De hiába!

Szép holdvilágos este volt, midőn egy tó partján kaszálgatott s ha valaha mosolygó holdvilágot látott, ez az vala; tündéribb nála soha sem ragyogott. Beszéli akik látták, hogy még a tejet legjobban utálókra nézve is csábító volt. Busan telepedett le szegény dédapám a rendek közé s érezte a vágy taszigalódásait, de legyőzte magát. Utóbb mégis jónak látta, hogy biztosítsa magát, a kísértés ellen s karjánál fogva egy fához kötötte magát ahol azután elaludt.

Csak hogy az ördög nem alszik! tubákot tartott e az orra alá, vagy szalmaszállal ingerelte, dédapám nagyot tüszentett és felébredt. Tekintete épen a holdvilág fehér fényében ragyogó tóra esett és ő önfelédten oly mohósággal indult a rohanásnak, hogy a fához kötött balkarja szívével együtt kiszakadt s maga holtan rogyott a fa tövéhez.

A négy tüzes sárkány majdnem megvadult a harsogó nevetéstől s a kocsinak is a gyepelősárba kellett kapaszkodni, különben nem lehetett volna őket megfékezni. Hogy a sültet a három pályázó közül melyik nyerte el, azt döntsék el a szíves olvasók.

Az ülésen az elnöklő főispánon kívül jelen voltak: Rásó Gyula alispán, Weszprémy Zoltán főjegyző, Péntes Sándor árvaszéki elnök, dr. Ceglédy Mihály t. ügyész, dr. Losoncy Almos főorvos, Csánky Viktor kir. tanfelügyelő, Eisenmann Oszkár kir. pénzügyigazgató helyettes, Kapósi Lajos kir. mérnök, Soltész Farkas, Kiss Ferenc és Pachats Sándor bizottsági tagok.

Puky Gyula főispán az ülést megnyitotta, mely után a folyó ügyeket intézte el a bizottság, végül pedig a szakelőadók havi jelentését vették tudomásul.

A közigazgatás állapota.

Az alispán előterjeszti jelentését a vármegye július havi közig. állapotáról. A közbiztonsági viszonyok jók voltak. Az állategészségügyet illetően a hasított körmű állatok között július hónapban a vármegye területén elterjedt száj- és körömfájás miatt, vészkerületet kellett kimondani s a vásárokat eltiltani. Jelenti, hogy a vész szünőben van s a zárlatot e hónapban már valószínűleg fel is oldhatják.

Jelenti az alispán, hogy 12 fegyelmi ügy van jelenleg folyamatban, melyek közül érdemleges és végleges határozat egy ügybeu hozatott, Tudomásul vették.

A vármegye egészsége.

A közegészség állapota júliusban kedvezőtlenebb volt, amint az előző hónapban. Ragályos betegségek közül a vörheny és kanyaró volt elterjedve. — Született az elmúlt hóban a megye területén 486 egyén, közte hallva született 17; elhalt 440 s így a szaporulat 29 egyén. Tudomásul vették.

A tanügy állapota.

Július hó folyamán a kir. tanfelügyelőség az 1902—3 tanév népoktatás-ügyének statisztikáját készítette elő a vármegyéről a miniszter számára. A földmivelésügyi miniszter a gazdasági ismétlő iskolai 4 hetes tanfolyamra a megyéből 100—100 kor. államsegélylyel öt tanítót vett fel, majd kérvények, újabb kinevezések és alapszabály módosításokról tesz előterjesztést a kir. tanfelügyelő. Jelentését a bizottság tudomásul vette.

Közteherviselés.

A kir. pénzügyigazgató jelenti, hogy július hóban egyenes adót 46,517 kor. 80 fillért fizettek be a megye területén, a mi múlt év július havával szemben 15,559 kor. 45 fillérrel kevesebb, adófizetési halasztást a pénzügyigazgató 6, a miniszter 32 esetben adott; végül időleges házadómentesség az elmúlt hóban 26 esetben lett megállapítva. A pénzügyigazgató jelentését tudomásul vették.

A kir. ügyész jelentése.

A kir. ügyész a mai bizottsági ülésről való távol maradását hivatalos elfoglaltságával mentette ki, mit a bizottság tudomásul vett, átiratban az ügyész különben azt kérte, hogy Ferenczy Elek főszolgabíró ellen a már ellene lefolytatott fegyelmi ügyére vonatkozó iratokat ha azok a megyéhez a belügyminisztertől leérkeznek, tegye át a bizottság a kir. ügyészséghez sürgősen, mert arra az ügyésznek Bányay József és társai ellen hamis vád büntette miatt indított ügyben szüksége van.

A bizottság tudomásul veszi az ügyész átiratát s egyben tudatja, hogy megkereséseinek eleget nem tehet, mert a hivatkozott iratok felülvizsgálatra még mindig a miniszteriumban vannak.

Ezzel az ülés véget ért.

Uj adónem.

— Merénylet az egészség ellen: —

Lapunk tegnapi számában e címen egy kis cikket hoztunk, melyben határozottan tiltakoztunk az ellen, hogy ami rossz ivóvíz viszonyaink között a város tanácsa a szeptemberi közgyűlés elé javaslatot terjeszzen, melyben nálunk az ásványvizek megadóztatását veszik tervbe. Ujabban arról értesülünk s úgy látszik ezzel akarják a dolgot *enyhíteni*, hogy a tervbe vett adó nem 40—45 ezer koronát jövedelmezne, hanem csupán mintegy 15—20 ezer koronát. Továbbá, hogy az ásványvíz nem lesz *drágább*, mert csupán 1 fillért terveznek az ásványvíz literjére adóként kivetni.

Ugyan kérem, meddők dolgok ezek. Habár csak 15—20 ezer korona jövedelmet kívánnak is ebből e gazdag városban produkálni, úgy hogy az ásványvíz literjére csupán egy fillér essék bár adóként, ez az egy fillér és az 15—20 ezer korona csak megdrágítja az ásványvizet. Ezt a vizet, melyet mi jelen viszonyaink között literenként még egy fillérrel is megdrágítva az egészség elleni merényletnek tekinthetünk csupán és jogosan.

Minket ebben a kérdésben csupán az igazság és józanság (mint minden egyéb kérdésben is) vezérel és annak nevében, legalább mi, addig míg jó ivóvizünk nem lesz, ebből az álláspontból, bármilyen enyhítése mellett a dolognak, nem engedhetünk és nem fogunk engedhetni.

Ez a mi becsületes lelkiismeretünk szava, melyre minket a sajtó tisztességes szolgálata kötelez is.

Egyébként tessék erre akár szakvéleményt kérni, legyen az bár pénzügyi vagy közegészségügyi, nem hisszük, hogy volna, aki e részben nem nekünk adna igazat.

Sőt, ha emlékünknem csal, akkor midőn e kérdés a városnál nemrég egy jog- és pénzügyi bizottsági ülésen már tárgyalás tárgya is volt, éppen a bizottság több tagja s főleg dr. Fejér Ferenc érvelt ez ellen legjobban, a többi között — nagyon helyesen — azt mondván:

— A pezsgőt, a pezsgőt és likőröket, a melyeken külföldi gyárak hiznak s egészség rontók, azt tessék megadóztatni, ne a betegek és egészségüket féltő egészségesekek ásványvizét!

Hát mi is csak azt mondjuk, hogy erre se rászorulva nem vagyunk, sőt több kárt mint hasznot teszünk vele a közegészségügynél.

És ha már adó kell, hát ott a pezsgő és likőr, fizesse meg akár *duplán* az árát, akinek *módja* van inni s aki ezzel — egyuttal könnyű szívvvel mig az *egészségét* rontja s addig *külföldi gyárosok zsebét tömi* a legjobban, mert a korcsmárosnak bizony csak a jövedelem szállingja jut belőle.

Hanem a *vízre nem szabad* egy fillér adót sem vetni, elég baj, hogy a hus s egyéb más élelmi cikk is már meg van adóztatva.

× **Tanácsülés.** A város tanácsa tegnap délelőtt Kovács József polgármester elnöklete alatt 10 órától déli 12 óráig a városházán ülést tartott. — Az ülésen a tanács folyó ügyeket intézett el.

Szent István napja.

Nemzeti ünnepelés.

Szent István napja néhány évvel ezelőtt törvénnyel lett országos ünneppé avatva, azonban tényleg ma is csak a róm. kath. egyház ünnepe. Tekintve, hogy dicső emlékü első királyunk emlékének évenként, országszerte megünneplése a nemzeti egység ügyének nagy szolgálatot tenne s a társadalom nemesítő irányára kedvező befolyást gyakorolhatna, felette kívánatos, hogy az eddig tapasztalt közöny általános érdeklődésnek adjon helyet, amely lehetővé tenné, hogy nagy királyunk emléknappja valósággal országos ünnep, a nemzet ünnepe legyen.

E tekintetben nagy jelentőségű az említett törvénynek az az intézkedése, amely Szent István napját, mint országos ünnepet a munkaszünetes napok közé sorozza; ez azonban eddig csak írott malaszt volt, szükséges azért, hogy a törvény végrehajtásáról most már kellőleg gondoskodva legyen. De legtöbbet tehetne a társadalom és nagyon sokat tehetnének a hatóságok arra nézve, hogy e napon az ország minden fia ünnepeljen. Nem szükséges ehez semmi különös intézkedés; az Országos Nemzeti Szövetség igen egyszerű módokat állapított meg erre nézve.

Miniszteri rendelettel kötelezővé van téve, hogy Szent István napján a középületekre a nemzeti lobogót ki kell tűzni. Semmiféle akadály a sines, hogy egyletek és társulatok, valamint magánosok ezt a példát kövessék. A tüzoltóság részvétele kiválóan alkalmas lenne az ünnepély fényének emelésére.

Nagyon kívánatos volna, ha a gazdasági szaktestületek és ipartestületek kiállításukat aug. 20 án nyitnák meg, vagy zárnák be megtelelő ünneppéssel, e napon tartanák a nyári évszakban illő állatszemeleket, löversenyeket, nyilvános diszgyűléseket, jutalmak kiosztását és pedig szövetkezve dal, zene, torna stb. egyesületekkel. Általában pedig népi ünnepélyek, multságok és más népies nyilvános ünnepélyek lehetőleg ekkor rendeztetnének.

A kormányzatnak számos alkalma nyílik annak feltüntetésére, hogy Szent István napjának ezt a fontosságát tulajdonítja, amely azt a nemzeti életben méltán megilleti. Kifejezést adhat ennek igen hatásos módon akként, hogy a közéletre vonatkozó fontos elhatározásokat, rendeleteket, kitüntetéseket e napon hirdeti ki sőt gondoskodik arról, hogy pl. a kitüntetések átadása az ünnepélyek alkalmával történék. A vármegyék és városok diszközgyűlés tartásával, a jótékony és közművelődési, a társas egyesületek hivatásuknak megfelelő ténykedéseiknek e napra összpontosításával mind nagyban emelnék az ünnep jelentőségét és hozzájárulnának népszerűsítéséhez.

Nagy fontossággal bírnának az iskolai Szent István ünnepélyek, amelye-

ket az iskolai év megnyitásával is összekapcsolni; kétségtelen, hogy nagy hatással lennének ez ünnepélyek a gyermekek, illetve az ifjuság hazafias érzelmeire.

Sokat lehetne még e dologról elmondani, de még csak egy módosatról emlékezünk meg végezetül, amely nagyon előmozdítaná az ünnepély nemzeti jellegűvé változását. Rendezzen minden gazda ezen a napon, viszonyaihoz mérten aratási ünnepet. Az aratási ünnepélyek felújítását mindenre gondoló földmivelésügyi miniszterünk nagy fontosságnak tartja azok felelevenítő, felemelő hatását észlelte. Számba vehető költséget alig okoz s a Szent István ünnepével összekötve mindegyik ünnep kölcsönösen nyerne erkölcsi értékben.

Az Országos Nemzeti Szövetség, amely feladatává tűzte ki, hogy a Szent István napjának méltó megünneplésére nagyarányu mozgalmat indít, a következőkre nézve kér felvilágosítást azoktól, akik az ügy iránt érdeklődéssel, szeretettel viseltetnek:

1. Hol és miként ünneplik társadalmi irányban ez idő szerint Szent István napját?

2. Célszerűnek tartják-e a szokásban levő ünneplést és mit tartanak e részben kívánatosnak?

3. Mily véleményük vagy javaslatuk van általában véve a Szent István napi ünnepelésre vonatkozólag?

Az értesítést a szövetség oimére Budapestre, VII. Kerepesi-ut 72. sz. alá kell címezni.

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmuseum nyitva minden vasárnap és ünneppon napon d. e. 9—12-ig.

Nőegyleti szövő ipar tanműhely nyitva — vasárnap kivételével — mindennap délelőtt 7—12-ig és délután 2—6-ig.

* **A vesztegetés.** Lélekvásár címen a B. H. több történetileg beigazolt vesztegetési esetet mond el, a melyek által legelőkelőbb emberek voltak megközelíthetők. Egy igen komikus esetre emlékszem én is, melyet még édes atyám beszélt el, s a mely egy pesti városi tanácsnokkal esett meg.

Egy pesti polgárnak valami keresete volt a városnál, s hogy célt érjen, azon tanácsnokhoz fordult, a kinek ügykörébe tartozott ezen dolog elintézése, a kinek jóakaratótól függött a döntés. Pusztá kézzel nem ment, mert ekkoriban tudva volt, hogy a szekér csak akkor megy, ha kenik a kerekét.

Beállított tehát a tanácsnok saját lakására, előadta az ügyet és pártfogásáért könyörgött; ezzel öt darab körmőci aranyat csusztatott az íróasztalra.

A tanácsnok, a ki eddig hidegen hallgatta az előadást, most egyszerre felförmedt, szidni kezdte a polgárt és egy kézmozdulattal a földre seprte az aranyakat.

— Micsoda szemtelenség ez magától.

hogy engemet meg akar vesztegetni! Tudja e, hogy e miatt be is csukathatom? Szette, vette teringette! Lóduljon ki innen rögtön, és ne merészeljen többé szemem elé kerülni!

Ezzel folytonos szidalmak között a szegény polgárt kutaszigálta a szobából és mögötte az ajtót becsapta.

A polgárember ijedten szökött ki, s nyomban haza is futott volna, de benn felejtette a kalapját. Visszasompolygott tehát, nesztelenül kinyitotta az ajtót, hogy a bejárat mellett álló széken felejtett kalapot kikapja. — De mit látnak szemei?

A vastag tanácsnok ur hason feküdt és nyögösve az erőködéstől, az ágy alá gurult aranyakat iparkodott összeszedni.

A mi polgáremberünk szörnyen megijedt, s nehogy még a tanácsnok különös haragját is magára vonja, — esendesen nyult kalapja után és nesztelenül húzta be maga után az ajtót.

A pert persze elvesztette. Ellenfele alighanem jobban értett a kocsi kenéshez.

* **A főispán nyaralása.** Puky Gyula főispán tudvalevőleg családjával együtt hetek óta a szepesmegyei gyönyörű fekvésű Igló Fűreden nyaral. A főispán azonban nemrég megszakította nyaralását a városi közigazgatási bizottsági, a városi számonkérő szék, továbbá a tegnapi megyei közigazgatási bizottsági gyűlés miatt. Mint értesülünk, most, hogy ezek az ülések véget értek, a főispán a megyei közigazgatási bizottság ülése után még tegnap újból eltávozott városunkból Igló Fűredre, hol körülbelül a hónap végéig marad.

* **A cipészkiállítás.** A debreceni cipészkiállítás előkészítő bizottsága kérvényt intézett a főkapitányhoz, hogy a kiállítási pavillonhoz a kiállítás tartamára éjjeli őrt állítasson, mivel a kiállításban nagy érték van egybehalmozva. Ugyancsak a főkapitánytól kéri a bizottság, hogy a kiállítás nézőközönségének mulattatására engedje meg azt, hogy a kiállítási pavillon előtt az Egyetértés zenekar tényleg rendezzen. Azt hisszük, hogy a főkapitány készséggel adja meg a bizottságnak mindkét engedélyt, melylyel egyrészt a közbiztonságot óvja, másrészt a közönség szórakozását segíti elő.

* **Miniszeri kiküldöttek Debrecenben.** A debreceni cipészkiállítás védnöke dr. Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter, ki azonban a kiállítás megnyitására maga el nem jöhet, hanem a kiállítás megnyitására kiküldi Abonyi Emil miniszeri titkárt. A miniszterium részéről eljönnek még dr. Andor Endre és Diószegi József miniszeri titkárok, valamint a technológiai iparmuseum igazgatója is. A magas vendégek pénteken érkeznek városunkba.

* **Tűz Ohaton.** Alig adtunk hírt arról a nagy tüzről, mely 17 gazdának ez évi termését hamvasztotta el, s már ismét szalma tüzet jelentenek. Ohat-Kocsos Kis Mór szerűskertjében tűz ütött ki, mely az ott felrakott asztagokat elhamvasztotta. A tűz oka ismeretlen, valószínűleg a cséplőgép kazánjától származott. A kár jelentékeny, mivel az asztagok biztosítva nem voltak.

* **Szabók szaktanfolyama.** Kinos, nehéz munka az ipartestületnek összeváltatni a tanfolyam megtartásához szükséges szabómestereket. — Még most a

tanfolyam megkezdése előtt néhány nappal — is hiányzik a minimális létszámból hat. Felhívjuk a szabómestereket, jelentkezzenek minél hamarabb az ipartestületnél, nehogy az a szűgyen érje őket, hogy a már megengedett tanfolyamot utólag betöltsék. Pedig nagyon is ráférne a debreceni szabókra egy kis tanulás.

* **Miért hideg az idei nyár?** E kérdés méltán van most napirenden. A természetben végbemenő változások, nevezetesen az időjárás ilyen hirtelen abnormissá válása, rendszeren más természeti jelenségekkel van kapcsolatban. Így az idei rendkívül hideg nyár abban leli magyarázatát, hogy az északi jegestengerből az atlanti óceánba s így közvetlen Európa partjaihoz a rendszerrel jóval több jég hegyek jutottak le. E jéghegyek rendszeres körülmények között is levándorolnak s utjokban elolvadnak, ám idáig számuk sohasem volt akkora, mint éppen az idén. — Az olvadó jéghegy rendkívül alacsony hőfokra hűti le az Óceán vizét s így a parti párolgások, amelyek pedig a szárazföld klímájára elsődlegesen enyhítő befolyást gyakorolnak, elmaradnak. — Norvégia partjain pl. lehűlés a víz felületes rétegeiben 5 fok C nyi eltérést eredményezett a rendestől. Az óceántjáró gőzhajók kapitányai is oda nyilatkoznak, hogy az idén rendkívül alacsony szélességi fokok alatt találtak uszó jéghegyekkel. Hogy mi az oka a jéghegyek e tömegesebb megjelenésének, nem tudni, azonban tény, hogy a sarki tájak már 1902-ben sokkal több jéggel voltak körülvéve, mint az azelőtti években. Irland szigete pl. 1902-ben körül volt véve tömör s kilométerekre összefüggő jégmezőkkel s tapasztalt hajósok már akkor megjövendölték az idei abnormális nyarat.

* **Eljegyzés.** Weisz Adolf, a nagyváradi Emilia-malom tisztviselője eljegyezte Grünwald Bernát debreceni könyvkereskedő leányát, Bertát.

* **Iparosok kedvezményes utazása.** Iparosok kedvezményesen utazhatnak fel Budapestre a debreceni kereskedelmi és iparkamara által kiadott vasuti igazolványokkal. Ma már az első csoportot össze is állították. Az indulás idejét e hónap 16-án fogják megállapítani.

* **Kamarai közlemények.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara az érdekelt kereskedők és iparosok figyelmét felhívja a következő pályázatokra; részletes és kimerítő felvilágosítás a kamara hivatalában (Piac utca 69 I. emelet) nyerhető.

Gyarmatárak: M. Á. V. igazgatóság, olaj, festék és egyéb gyarmatárak szállítására 1903. aug. 25. iki lejáratú pályázatot nyit. Bánatpénz 5 százalék.

Építkezés: M. Á. V. igazgatóság kisújszállási állomáson levő felvételi épület bővítésével kapcsolatos munkálatokra árlejtést hirdet. Határidő aug. 25. Bánatpénz 3600 kor.

Fa szállítás. Szombathelyi üzletvezetés 1000 köbméter tűzifa szállítására nyit ajánlatot, Határidő szept. 2. Bánatpénz 5 százalék.

Szesz szállítás. M. Á. V. igazgatóság borszesz szállítására pályázatot hirdet. Határidő aug. 28. Bánatpénz 5 százalék.

Építkezés. Szolnoki dohánybevéltő hivatal 3 szoba, konyha és mellék épületek építésére hirdet pályázatot. Határidő aug. 19. Bánatpénz 5 százalék.

Papírszállítás. Debreceni m. kir. itélő tábla papír és írószerszállításra árlejtést hirdet. Pályázati határidő szept. 5. Bánatpénz 200 kor.

Tűzelőfa szállítás. Debreceni kir. itélő tábla 630 km. tűzifa szállításra. Ajánlatok szept. 7. adandók be. Bánatpénz 200 kor.

Termények szállítása. Kassai 6. hadtest és 3. honvéd ezred különféle terményekre hirdet pályázatot. (Bővebb a kamaránál.)

Olajszállítás. M. Á. V. igazgatósága olajszállításra árlejtést nyit Határidő szept. 11.

Vasneműek. M. Á. V. igazgatóság vasneműek szállítására versenytárgyalást tart. Határidő szept. 4. Bánatpénz 5 százalék.

Építkezési munkák. Nyiregyháza m. kir. dohány bevéltő hivatal építkezési munkákra. Határidő aug. 24. Bánatpénz 5 százalék.

Különféle anyag. M. Á. V. igazgatósága különféle anyag szállításra pályázatot nyit. Határidő szept. 29. Bánatpénz 5 százalék.

Festékszállítás. M. kir. áll. vasgyárak budapesti igazgatósága festékszállításra 1903. évi szept. 3. iki lejáratú, 5 százalék bánatpénzzel.

Világító anyag. M. kir. állami vasgyárak világító anyag szállításra pályázatot nyit. Lejárat aug. 17.

Fa szállítás. Miskolci üzletvezetés talpa szállításra. Lejárat aug. 29. Bánatpénz 5 százalék.

* **Értesítés.** Az ipartestület ez uton tudatja a közönséggel, hogy a cipész nagygyűlés és kiállítás miatt péntek déltől hétfő reggelig hivatalos órák nem lesznek. Hétfő reggeltől már rendszeren tartja hivatalos óráit az ipartestület.

* **A cigány álma.** Álmában vásárban jár a cigány és elvetődik a lovak közé, ahol neki is van egy csikaja. Szép, formás állat, ugyancsak gyönyörködik benne a gazda, aki már félórája óvakodik körülötte és sunyi pillantásokkal méri végig hol a lábát, hol a marját.

— Hogy adod a csikót te cigány?

— Száz forintért.

A gazda legyint a kezével és tovább megy. A cigány azonban nem szól utána; ugys tudja, hogy visszajön. Vagy ha nem ez, bizonyára másik. Ilyen formás állat ritkaság-számba megy ugys.

Mindezt végigálmodja a cigány. Épp úgy azt is, hogy a gazda tényleg jön visszafelé.

— Adok a csikóért kilencven forintot, te cigány.

— Még kilencvenkilencért sem ádom oda.

— Ne bolondozz, hé.

— Vakujjak meg a két szememre, há odádom.

— Már pedig annyit nem ér meg ez a gebe. Pókos is.

— Egy garást se engedek.

Ebben a pillanatban fölébred a cigány és maga köré tekintve, szomorúan tapasztalja, hogy a putriban fekszik, lóvásárnak, de meg csikónak hire-hamvasincs. Behunyja hát gyorsan a szemét, mintha folytatná az álmot és elkiáltja magát:

— No hát ádd ide ast a kilencven forintot, de mingyár!

* **Ismeretlen halott.** E címen jelent meg tegnapi lapunkban egy hír, mely elmondja, hogy a katolikus temető mellett egy ember meghalt s a zsebében talált jegyzőkönyvben csak ez állott: Kis József szabósegéd. Megirtuk azt is, hogy a boncolás kiderítette, hogy a halált szívzélhűdés okozta. A hullát le is fényképezték, hogy esetleg így akadjanak rá valamelyik hozzátartozójára. — Az

aroképről tegnap rá ismert az elhunyt bátyja, Kis Mihály hivatalosolga, ki a család többi tagjait is értesítette a halálesetről. Kis Józsefet tegnap délután temették el.

* **A cselédleány panasza.** Csinos parasztleány kopogtatott be tegnap a bűntető járásbíróhoz:

— Lehet itt panaszt tenni?
— Miféle panaszt?
— Hát megsértették a becsületemet.
— Aztán ki sértette meg?
— A nagyságos ur, akinél szolgáltam.

— És miért?
— Miért? Bizony annak csakis ő a megmondhatója, mert én nem adtam rá okot.

— Nem kaesingatott a gazdjára?
— Ments isten!
— Hát az magára?
— Oh igen!
— És maga türte azt?
— Dehogyan türtem. Menten lesütöttem a szememet.

— Hát aztán?
— Aztán a nagyságos ur átkarolta a derekamat és megcsókolt. En szabadulni igyekeztem, de ő erősebb volt és nem engedett el addig, míg csak az erős dulakodásra a nagysága be nem toppant a szobába. Na, volt aztán hadd el hadd!

— Lássá, leányom, ezért még nem lehet a gazdját megbüntetni.

— Igen ám, csak hogy a nagysága későn toppant be...

* **Ezer lengyel Budapesten.** Nagyszámu lengyel társaság, vagy ezer tagból álló, jön, augusztus 19-én Budapestre. — A kiránduló társaság méltó fogadásáról a Magyar Nemzeti Szövetség, a Budapesti Lengyelek Köre, az Egyetemi Kör és a Magyar Athletikai Club együttesen gondoskodik. A védőséget Halmos János polgármester, meg Matuska Alajos és Rózsavölgyi Gyula dr. alpolgármesterek vállalták el, diszelnökké pedig Jókai Mórt, Rákosi Jenőt és Kélm Istvánt választották. Elnökök lettek: Balás Árpád dr. királyi tanácsos és Zseni József a Nemzeti Szövetség részéről, Sárossy István és Gyurovics Tamás a Lengyelek Köre részéről, Krasznay Ferencz dr. országgyűlési képviselő és Krepelka Béla dr. a Magyar Athletikai Club részéről, Gulyás József és Kovács J. István az Egyetemi-Kör részéről, továbbá a rendezésre felkért és jelentkező társaskörök elnökei közül: Baranszky Gyula dr., Vargha Ferenc, Kovács Ernő dr. és Nagy Sándor a debreceni jogakadémiáról, Kun Béla a kolozsvári egyetemről, Holló István a kassai, Brózik Sándor az eperjesi és Tóth Dezső a sárospataki jogakadémiákról. Az ünnepies fogadás 19-én délelőtt tizenegy órakor lesz. A budapesti polgárság, a főiskolai ifjuság, továbbá a testületek és körök lobogók alatt vonulnak a keleti pályaudvarra. Az üdvözlő beszédek után diszfelvonulás lesz a Kerepesi-úton. Délután a Margitszigeten nagy népnep lesz, mely célra a szigetet József főherceg átadta a rendezőségnek. — Az atléták pályáján tornaatlétikai és labdarugó versenyek lesznek, majd a felállított színpadon a lengyelek bemutatják nemzeti táncukat s felváltva a magyarokkal dalokat és apró darabokat adnak elő. Lesz azonkívül virágcsata s mindenféle egyéb szórakozás.

* **Te kérded.** Feltűnően csinos, fiatal leány áll a bírak elé.

Az elnök: A kisasszonyt, mint tanut fogom kihallgatni. Igazat valljon! Figyelmeztetem az eskü szentségére és a

hamis eskü következményeire. Hogy hívják?

A leány (mosolyogva): Engem?

Az elnök: Természetesen.

A leány: Lornier Babette vagyok.

Röviden Babinak szólitanak.

Az elnök: Hová való születésű?

A leány: Párisba.

Az elnök: Hány éves?

A leány: En?

Az elnök: Igen, igen, ön.

A leány: Tízennyolc.

Az elnök (szigorúan): Ismételtlen figyelmeztetem önt az eskü szentségére.

A leány (szemlesítve): Huszonegy.

Az elnök: Mi a foglalkozása?

A leány: Nekem?

Az elnök: Feleljen!

A leány: Chansonette-énekesnő vagyok.

Az elnök: Hol lakik?

A leány csodálkozva néz az elnökre és nem felel.

Az elnök: De hát miért nem felel?

A leány (mosolyogva): Ugyan kérlek, mit kérdezel ilyet. Hiszen tegnap voltál nálam...

* **Még a patikába is viszik!** Nagyon mostohán vált be az idei nyár a gyümölcsre. Éppen a java gyümölcserés idején ugyanis folyton-folyvást esett az eső s így nem csoda, hogy bár fő utcánkon végesvégig Kata és Erzsók néniék temérdek és mindenféle gyümölcsöt árulnak, annak vajmi kevés része jó. Ugy hogy talán nincs is már igazán jó gyümölcs a világon. A minap azonban mégis elég szemre való képű körtét látott egy uri ember a piacon az egyik néninél. Oda lép hát hozzá a körtéből válogatni, meg aztán alkudni is reá.

— Aztán — jók-e ezek a körték Kata néni, — szól a vevő.

— Már hogy jók-e!?! Méltatlankodik Kata néni — már hogy a veszett dolgába ne vonának jók, mikor még a patikába is, ebből hordanak! Csak győzném is adni, dörmög hozzá a vén kofa.

Az Arany Bika kávéházában ma este Rácz Károly zenekara játszik.

A válság.

Ki lesz a miniszterelnök? ezt talál-gatja most az egész ország. — Pedig a személyi kérdésnél jóval fontosabb az: lehet-e teljes kibontakozásra s tartós békére remény? vagyis helyre áll-e a parlament munkaképessége oly alapon hogy a nemzet jogos követelése is teljesedjenek?

A válsággal kapcsolatos újabb hira-dásaink a következők:

*

A lapokban felmerült különböző hírekkel szemben a Magyar Távirati Iroda hiteles információk alapján konstatálja, hogy Khuen Héderváry gróf miniszterelnök utódjának kérdése az Ischlben legutóbb tartott tanácskozáson nem került szóba. Egyik vagy másik személyiségnek a kit Khuen Héderváry gróf állítólag mint jövődő miniszterelnököt javaslatba hozott volna, a sajtóban ismételtlen történt, meg említése tehát nem felel meg a tények nek. Hasonlóképpen többé kevésbé önkényes kombináción alapul ama személyi ségek kolportált listája is, a kiket ő

felsége a helyzetről való informálás végett meghallgatni szándékozik, mivel ő felsége eddig nem kívánta az erre vonatkozó javaslat előterjesztését és ebben az irányban minden a király elhatározásának maradt fenntartva. Minthogy a meghívandó személyiségek kombináción alapuló ezen listájában a közjogi ellenzék több kiváló férfai is szerepel — utalnunk kell az alkotmányos gyakorlatra, a mely szerint az ő felsége által meghallgatandó politikusok rendszerint csak azokból a körökből kerülnek ki, a melyek programjuk alapján az esetleges kabinet-alkításnál tekintetbe jönnek; ennél fogva ő felsége, mint a közjog és alkotmány legfőbb őre elvből nem hívhatja meg valamelyes közreműködésre az új kormány megalakításánál azokat a pártokat, a melyek a közjog rideg tagadásának alapján állanak. A közjogi ellenzék minden valószínűség szerint maga is elvi álláspontja megtagadásának tekintené egy dualisztikus kabinet megalakításánál való bármilyen közreműködését avagy véleménynyilvánítását és a maga részéről ily lépésre csakis bizonyos irányú és ennél fogva a korona részéről közjogilag elfogadhatatlan fenntartásokkal vállalkoznék.

A király Budapesten.

Budapest, aug. 11. Ő felsége augusztus 13-án csütörtökön reggel 6 órakor érkezik Budapestre s egyenest a budai várpalotába hajtát, a hol a délelőtt folyamán megkezdí a politikai vezéregyéniségek meghallgatását. Csütörtökön délelőtt Khuen Héderváry, Apponyi Albert és Csáky Albin grófok fognak megjelenni a király előtt, a ki délután 2 órakor Gödöllőre utazik, honnan pénteken reggel ismét bejön és folytatja a tanácskozásokat.

Tüntető körmenet a fővárosban.

Budapest, aug. 11. Ma este körülbelül ezer egyetemi hallgató és szocialista a Kossuth párt tiszteletére tüntető körmenetet rendezett. A függetlenségi párt helyiségénél Kossuth Ferenc az üdvözlő beszédre válaszolva kijelentette, hogy a párt addig harcol, a míg a nemzeti követeléseket meg nem adják. Több képviselő beszéde után a körmenet a függetlenségi párti lapok szerkesztőségei elé vonult. A tüntetők aztán csendben szétoszlottak.

SZÍNHÁZ.

— (Javítások a színházban.) A városi tanács 2150 koronát utalványozott a színház belsejében szükséges javításokra, első sorban a színházi ruhatár átalakítására. A munkát a mérnöki hivatal köteles egyidőben elkezdetni s arról gondoskodni, hogy az még a színházi évad megnyitása előtt bevégeződjék. Ma aug. 12-ike van s a javításokhoz még hozzá nem fogtak. Alig hihető tehát, hogy ott valami alapos és hasznos átalakítást csinálhatnának szeptember végéig. Elég ha a ruhatár két szűk ajtaját lebontják s ily módon a kiszélesített bejárással megközelíthetővé teszik a két helyiséget. A tanács egyben felhívta a színházi bizottságot, hogy a színházi páholyok kárpitozásának megújítása és új páholy

butorok beszerzése tárgyában véleményes jelentését hatvan nap alatt adja be. Hát az teljesen felesleges pénzpoecékolás lenne, ha a nézőtér potemkinfalú szerű felcíomázására a város csak egy fillért is költene. A nézőtér oly rozoga, hasznavehetetlen és életveszedelmesen avult, hogy azt 1—2 év múlva ugyis teljesen meg kell újítani, addig pedig kár rá egy fillért is költeni.

TAVIRATOR.

Merénylehir a királyról.

Budapest, aug. 11. A fővárosban és a vidéken is több helyen elterjedt hír a király ellen állítólag elkövetett merényletről teljesen valótlan.

Nagy vasuti tűz Párisban.

Páris, aug. 11. Tegnap este 7 órakor a Ligne Metropolitan egy üres vagonja a Quartier Menilmontanban hirtelen kigyulladt. Ebben a pillanatban érkezett be egy vonat, a mely zsufolva volt utasokkal s a melynek a lángok és a kifejlődött füst miatt meg kellett állnia. Habár az utasok sietve elhagyták a vonatot, mégis öt embernél fuldoklási roham állott be, úgy hogy kikellett őket vinni a pályaudvarról. A pályaudvar épületét nagy nép tömeg aggódva állta körül. — Reggel 3 órakor hét halálesetet konstataáltak, a melyeket fuladás okozott. A vizsgálatot folytatják.

Páris, aug. 11. Ma reggel 6 órakor a Quartier Menilmontanban kiütött tűzben elpusztult emberek száma 56 volt, köztük 44 férfi, 10 asszony és 2 gyermek. A szerencsétlenül jártak többnyire a munkás osztályhoz tartoztak. Az összes tetemeket a fuladás szimptomái konstataálhatók.

Páris, aug. 11. Az áldozatok száma 84 és pedig 61 férfi, 17 nő és 6 gyermek. A vasuti állomás és két vonat teljesen összeégett. Az áldozatok nagy részét a füst fojtotta meg.

Vasuti baleset.

Belényes, aug. 11. A belényesi személyvonat Dragcseke és Tasodfő között összeütközött egy tehervonattal, a két mozdony összezúzódt, több kocsit összetört, négy vasutas súlyosan megsebesült.

Körözött főhadnagy.

Bécs, aug. 11. A bécsi törvényszék Liphay Guido huszár főhadnagyot negyvennyolcezer koronás család miatt körözött. Liphay gazdag barsmegyei földbirtokos volt, de évek óta költséges hóbortokra elpazarolta vagyonát s egyáltalán olyan a szereplése, viselkedése, hogy a szerencsétlen aligha ép elméjű.

Gabona tőzsde.

Budapest, augusztus 11. Buzakinálat méréséket, vételkedv gyöngé, Kedvező irányzat mellett 26,000 métermázsa került forgalomba néhány fillérrel olcsóbb áron. Egyébb gabonanevek bágyadtak. Idő szeles,

Buza októberre	7.29—30
„ novembere	7.55—56
Rozs október	6.14—15
„ októberre	6.37—38
Zab októberre	5.33—34
„ novembere	5.60—61

Regénycsarnok.

A tejtestvér.

Második rész.

(Folytatás.)

Minden hősből önmagára vélt ismerni és önön bánatait, vágyait és izgalmait lelte meg bennök; minden hősnő eszébe jutatta Claudinette gyermekét bábjait, kihívó mosolyát és hízogőn lágy pillantásait.

A két havi szünidő tartama alatt képzeletében sűrűn foglalkozott Claudinettel és átélte mindazokat a regényes helyzeteket, melyek könyveiben előfordultak. Ez aztán annyira feltűzte ereiben a vért, hogy szinte beteges lelki zavardást idézett elő nála.

Egy reggelen, az iskolaév kezdetén épen a koronatóren haladt végig, a mikor egyszerre a földbe gyökeredett a lába.

A járda közepén oly szivdobogás fogta el, hogy a lélegzete is elállt. Egy divatárúüzlet küszöbén Claudinettet pillantotta meg.

A lány is észrevette őt, mert a mikor kinyitotta az ajtót, félfejjel feléje fordult. Ajka félig gunyos, félig kihívó mosolyra nyílt, kék szeme elbűvölő pillantást lövelt régi imádójára, azzal eltűnt.

Midőn Savinien este újra elment az üzlet mellett, lopva odanézett a nagy üvegablakra és annak keretében újra meglátta Claudinettet, a ki egy kalap fölé hajolva szorgalmasan öltögetett. Ebből azt következtette, hogy a kerész lánya a Péche kisasszonyok műhelyében kalap diszítést tanul és ez a fölfedezés nagy örömmel töltötte el.

(Folyt. köv.)

Ingyen és bérmentve kap

mindenki egy kezelési könyvecskét, melyből bárki képes

legfinomabb Likőröket

és Rumot

hideg uton minden készülék nélkül még a legkisebb mennyiségben is országszerte ismert arómáimmal előállítani.

VATTERICH A.

Budapest, VII., Dohány-utca 5. sz. alatt.

Értesítés.

Intézetünknel

4¹/₄ 0⁰-ra

elhelyezve levő régibb betétek kamat-lábát, tekintettel az általános pénzűzésre

1903. augusztus 15-től kezdve további intézkedésig

4⁰/₀-ra szállítottuk le.

Debrecenben, 1903. augusztus 7-én tartott ülésünkből.

Közgazdasági bank részv. társaság igazgatósága.

Magyar királyi államvasutak.

78747—1903.

(A)

Pályázati hirdetmény.

Az alólirt igazgatóság a m. kir. államvasutak részére jövő 1904 évben és 1905. illetőleg 1906 év december hó 30-ig felmerülő üveg áruk, nevezetesen: kocsilámpa, irodalámpa ernaók, lámpa heugerek, üveg esővek, kocsitűkrök valamint egyéb üvegtáblák szállítását biztosítan szándékozván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A kiírás tárgyát képező fent megnevezett üveg árukat előtűntető I., II. és III.-mal jelölt jegyzékek, melyek egyzersmint ajánlati mintául szolgálnak, valamint a szállításokra vonatkozó részletes módozatok valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magyar királyi államvasutak igazgatósága anyag és leltár beszerzési (A III.) szakosztályánál (Budapest Andrassy ut 73 sz. II. emelet 40 ajtó szám) ingyen kaphatók.

A szabályszerűen kiállított egy koronás m. kir. okmány bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb folyó évi szeptember hó 29-iki déli 12 óráig a m. kir. állam vasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályában átadandók illetőleg posta útján oda küldendők és a boríték ezen külezimmal láttandó el:

Ajánlat üveg áruk szállítására — 78746—903 A III. sz.-hoz.

Bánat pénzül az ajánlott üvegáruk egy évi értékének 5 százaléka készpénz vagy állami letétekre alkalmas érték papirokban legkésőbb f. évi szeptember hó 28-iki déli 12 óráig a m. kir. állam vasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Később beavujtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és a részletes módozatok betartása mellett állíthatnak ki, végül olyanok, melyek után bánatpénz nem tétetett le, figyelembe nem vétetnek.

Budapest 1903. augusztus hó.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazati k.)

Rohitsi Tempel forás-viz.

Remek pezsgésű, izű.
A szív működést elősegíti.
Étvágyat elősegíti.

Mindenütt 'Tempel forrásvizet' kérjünk!

Főraktár: Hoffmann Józsefnél,
Budapest, Báthory-u. 8.

Tarcsa gyógyfürdő Vasvármegyében.

Glaubersó-tartalmu szénsavdus vasforrások. A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő és ásványvíz, valamint **vasláp fürdők**. Kellemes, hűvös égalj; a kényelem minden igényeinek megfelelő olcsó lakások; villamvilágítás, 2 jó vendéglő, gyógyszerár, naponta 2-szer zene; szép kirándulások. A női szervek bántalmái, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

**Évad május 24-től . . . . .
. . . . . szeptember végéig.**

Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 15-től szeptember végéig tetemesen olcsóbb árak. Felvilágosítással szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgatóság. Állandó fürdőorvos Dr. **Bhorer Aladár** tb. megyei főorvos. Tarcsa Károly forrás különösen mint óvszer járvány esetén ivóvízül ajánlható. Megrendelések Tarcsa fürdőigazgatóságához és Budapesten Edesokutya L. cs. és kir. udvari szállítóhoz (V. Erzsébet-tér 8.) intézendők. — **Vasúti állomás.** — **Posta és Távirat helyben.** — **Budapestről és Győrben naponta Tarcsafürdő feliratu közvelen I-II-od osztályu kocsik közlekednek oda-issza.**

Egy jó régi házi szer,

a melynek egy családban sem szabad hiányozni, ez az általánosan ismeretes

Hesz Ernő-féle Eucalyptus.

tiszta 12 év óta Ausztráliából szállított termék. Németország és Osztrák Magyarországon törvényesen védve. Egy üveg ára 1 kor. 50 fill., mely soká tart, mindenki megszerezheti egészségének visszaállítására s más betegségek elkerülése végett.

Több mint 1500 hála köszönet

érkezet be taglörés. hát-, mell-, nyak fájdalmak, zsába, nehézlégzés, nátha, fejfájás, belső nemes test részek fájdalmai, régi sebek, hórbetegségekről.

Senki el ne mulassza, a fontos könyvet, melyben az Eucalyptus-ké születek leírva vannak, valamint azoknak hatása fennemlített betegségeknek, magának megrendelni. A szenvedők érdekében a könyvet minden kinek ingyen megküldöm, ebben egész serege van az elismerésnek a meggyógyultak részéről.

Klingelhal (Szászországban).

Hesz Ernő

Eucalyptus-szállító.

— Vigyázzunk a védjegyre. —

Kapható: Rothschnek V. Emil, Mihalovits István, Tóth Béla, Szilcz Ferenc gyógyszerészeknél Debrecenben.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz
Debrecenben, főter 31. szám.

Ajánlja a következő, közkeveltségnak örvendő készítményeit:

Harmat-crème

arczépitő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdeséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb bőrtisztítatlanságnál.

— 1 tégely Harmat-crème ára 1 korona. —

A kréméhez használandó poudert, a

Harmat-aroport,

mely az arcnak üde, ifju színt kölcsönöz; három féle színben kapható u. m.: fehér, rózsás s crème színben. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. — Jól tapad és igen jól fed.

Próbadozok ára 50 fillér Nagyobb dobozok 1 és 2 korona.

A Mollitergin

a legkiválóbb arc s különösen kéz bőr ápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágyaságot, bársányszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arc s kez-bőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsíroz s nem piszkítja a ruhát, Hatása bámulatos és rögtön! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arc-bőrt a legrovidebb idő alatt üdévé, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kez-bőrt fehérré, puhává változtat.

Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.

Nagy raktár bel- s külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Mihalovits J. gyógyszerésze a „Kigyó“-hoz Debrecenben

Dr. Borsos-féle Növényi Hajszesz.

Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr-betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsíroz, nem piszkítja a fehérműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést!

— 1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona. —

Dr. Borsos-féle Növényi Hajkenőcs

Azok részére, kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyanolyan kiváló hatásu hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

— 1 tégely Hajkenőcs ára 1 korona. —

A Mihalovits-féle

Iztelen Csukamájolaj

teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s evégből a gyermekek azt szívesen szedik.

A Mihalovits-féle

Cihna-bor.

China-vas-bor.

Condurangó-bor.

Pepsin-bor.

1 üveg ára

1 kor 60 fill.

Szomorodni borból kiváló gonddal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.